

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان قاسمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۲۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۶۵۰۰۷ – ۰۹۱۲۳۵۸۳۲۹۳ • چاپ: مصمیم
تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

شنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۲ • ۱۵ شوال ۱۴۴۴ • ۶ می ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۴۶ • ۱۲ صفحه
اذان ظهرتهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۹:۱۴
اذان صبح فردا ۳:۳۲ • طلوع آفتاب ۵:۰۷

شترت

دیالوگ روز

ازهم‌گسختگی - نوتی کی - ۲۰۱۱

هنری بروس (آدرین برودی): ما هممون مشکلاتی داریم.

همه ما چیزهایی رو داریم که باهاشون سروکله بزنینم.

برخی روزا از دیگران بهتریم.

برخی روزا متوسطیم و برخی روزا هم فقط جا رو واسه دیگران تنگ کردیم.

یادداشت

جواب‌های تأمل‌برانگیز هوش مصنوعی دربارهٔ رتبه‌بندی معلمان

حسین معافی*

ادامه به سؤالات و جواب‌های داده‌شده اشاره می‌کنیم.
♦ هدف از اجرای رتبه‌بندی معلمان در ایران چه بود؟

در سال ۱۳۹۶، وزارت آموزش‌وپرورش ایران برای بهبود کیفیت آموزش‌وپرورش، ساماندهی و بهبود عملکرد مدارس و ارتقای مهارت‌های معلمان اقدام به اجرای سیستم رتبه‌بندی معلمان کرد. هدف اصلی این سیستم، ارتقای کیفیت آموزش‌وپرورش و ارزیابی عملکرد معلمان بوده است. این سیستم بر اساس معیارهایی مانند تحصیلات، سابقهٔ کار و عملکرد معلمان ارزیابی می‌شود و معلمان بر اساس رتبه‌بندی خود، مزایایی مانند افزایش حقوق و مزایا، ترفیع و مشخصات شغلی بیشتری دریافت می‌کنند.

♦ چه مزایایی از این سیستم برای دانش‌آموزان پیش‌بینی شده است؟

از مزایای پیش‌بینی‌شده برای دانش‌آموزان این است که با ارتقای کیفیت عملکرد معلمان، کیفیت آموزش‌وپرورش نیز بهبود می‌یابد و دانش‌آموزان بیشترین استفاده را از این بهبود کیفیت خواهند کرد. همچنین، با افزایش مهارت‌ها و توانایی‌های معلمان، دانش‌آموزان در فرایند یادگیری خود پیشرفت بیشتری خواهند داشت. با افزایش مهارت‌های معلمان نیز احتمال ارائه راهکارهای مناسب برای دانش‌آموزان با مشکلات یادگیری و نیازهای تحصیلی خاص‌شان بیشتر می‌شود.

♦ چطور می‌توان از این سیستم در مدارس استفاده کرد؟
برای استفاده از این سیستم در مدارس، ابتدا باید یک سیستم ارزیابی عملکرد معلمان توسط وزارت آموزش‌وپرورش یا مدیریت مدرسه تعریف شود. سپس باید معیارهای ارزیابی برای معلمان مشخص و به صورت شفاف و قابل دسترسی برای آنها اعلام شود. بعد از این مراحل، باید روشی برای ارزیابی و رتبه‌بندی معلمان تعریف شود. این روش می‌تواند شامل ارزیابی عملکرد معلمان توسط مدیران مدرسه، مشاهده درس توسط مدیران یا ارزیابی همکاران معلم باشد. در نهایت، باید سیستم پاداش و تشویقاتی برای معلمان بر اساس رتبه‌بندی آنها تعریف شود. مثلاً معلمان با رتبه بالا می‌توانند حقوق و مزایای بیشتری دریافت کنند، مزایای بهداشتی و درمانی بیشتری داشته باشند یا امتیازات بیشتری در انتخاب واحد درسی یا ترفیع دریافت کنند. همچنین، برای بهره‌برداری بهینه از این سیستم، باید معلمان به‌صورت دوره‌ای و بهبودیافته آموزش داده شوند تا بتوانند مهارت‌های خود را بهبود بخشند و به رتبه‌بندی بالاتری دست یابند.

♦ آیا رتبه‌بندی معلمان در کشورهای دیگر هم انجام می‌شود؟

بله، سیستم رتبه‌بندی معلمان در بسیاری از کشورها به‌طور معمول به کار می‌رود. این سیستم در بسیاری از کشورهای یکی از روش‌های ارزیابی و پاداش‌دهی به معلمان بر اساس عملکرد آنها است. در بعضی کشورها، این سیستم به‌صورت مرکزی توسط وزارت آموزش‌وپرورش تعریف می‌شود و در بعضی کشورها نیز بر عهده مدارس و مدیران مدرسه است. بعضی از کشورهایی که از سیستم رتبه‌بندی معلمان استفاده می‌کنند عبارت‌اند از ایالات متحده، چین، کرهٔ جنوبی، ژاپن، فنلاند، سوئد، هلند و آلمان. هر کشور با توجه به شرایط خود و با استفاده از تجربیات کشورهای دیگر، رویکرد خود را به سیستم رتبه‌بندی معلمان انتخاب می‌کند و آن را اجرا می‌کنند.

♦ در رتبه‌بندی معلمان چه مشکلاتی وجود دارد؟

در رتبه‌بندی معلمان در ایران، چند مشکل اساسی وجود دارد که می‌تواند باعث نارضایتی و اعتراض معلمان شود. در اینجا به برخی از این مشکلات اشاره می‌کنیم:
۱- عدم شفافیت در فرایند رتبه‌بندی،
۲- مشکلات در ارزیابی عملکرد،
۳- بی‌توجهی به تجربه معلمان،
۴- نبود ابزار و معیارهای مناسب و
۵- سیاست‌گذاری نامناسب.
به‌طورکلی، برای بهبود فرایند رتبه‌بندی معلمان در ایران، نیاز به شفافیت در فرایند رتبه‌بندی، ارزیابی عادلانه و کیفیتی، توجه به تجربه کاری معلمان، تعریف دقیق و مناسب معیارهای رتبه‌بندی و سیاست‌گذاری مناسب و بر اساس استانداردهای بین‌المللی است.

♦ فرایند رتبه‌بندی در سایر کشورها نیز مانند ایران انجام شده است؟

نه، فرایند رتبه‌بندی معلمان در سایر کشورها ممکن است با ایران تفاوت داشته باشد. در هر کشور، سیستم آموزشی و رویکرد به رتبه‌بندی معلمان متفاوت است و بسته به شرایط و نیازهای آن کشور، فرایند رتبه‌بندی معلمان متفاوتی را دنبال می‌کند. به‌عنوان مثال، در برخی کشورها فرایند رتبه‌بندی معلمان بر اساس عملکرد و ارزیابی آنها در کلاس درس صورت می‌گیرد. در کشورهای دیگر، ممکن است رتبه‌بندی معلمان بر اساس سابقه کار، تحصیلات و مهارت‌های تدریس صورت گیرد.
♦ آیا می‌توانید مثالی از کشوری که رتبه‌بندی معلمان در آن بر اساس عملکرد صورت می‌گیرد، بیاورید؟

بله، یکی از مثال‌هایی که می‌توان برای کشوری که رتبه‌بندی معلمان در آن بر اساس عملکرد صورت می‌گیرد، ارائه داد، کشور فنلاند است.

♦ برای آموزش و یادگیری بهتر در مدارس ایران چه اقداماتی باید انجام شود؟

برای بهبود آموزش و یادگیری در مدارس ایران، باید اقدامات مختلفی انجام شود. در زیر به برخی از این اقدامات اشاره می‌کنیم:
۱- بهبود برنامه‌های آموزشی،
۲- توسعه فناوری در آموزش،
۳- ارتقای سطح آموزشی معلمان،
۴- ارائه خدمات حمایتی به دانش‌آموزان،
۵- توسعه روش‌های آموزشی فعال و مشارکتی و
۶- بهبود شرایط زیرساختی.
در کنار این اقدامات، باید به روش‌هایی که در سایر کشورها موفقیت‌آمیز بوده‌اند نیز توجه کرد و با انجام اقدامات مناسب، بهبود آموزش و یادگیری در مدارس ایران ممکن است.

♦ خواسته معلمان ایرانی چیست؟

به‌طورکلی، معلمان ایرانی به دنبال رفع مشکلات و موانعی هستند که باعث می‌شود آموزش و یادگیری بهتر در مدارس کشورمان انجام شود. برخی از خواسته‌های معلمان ایرانی عبارت‌اند از:
۱- ارائه شرایط مناسب برای انجام کار،
۲- حریم خصوصی و امنیت شغلی،
۳- ارتقای سطح آموزشی،
۴- حقوق و مزایا،
۵- ارتقای شرایط زیرساختی،
۶- حضور فعال در تصمیم‌گیری‌ها و
۷- حفظ حقوق و حریم شخصی دانش‌آموزان.
در کل، معلمان ایرانی به دنبال رفع مشکلات و بهبود شرایط کاری و آموزشی خود هستند تا بتوانند به بهترین شکل ممکن، وظیفه آموزش و پرورش را انجام دهند.
♦ کارشناس آموزشی و مدرس دانشگاه فرهنگیان اراک

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: میدان قاسمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۲۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۶۵۰۰۷ – ۰۹۱۲۳۵۸۳۲۹۳ • چاپ: مصمیم
تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

بی‌اعتنایی به ثروت‌های ایران

مراغه، بهشت فراموش شده فسیل‌های چندمیلیون ساله

کیسو فغفورئ؛ هنوز هیچ انسانی روی زمین نبود؛ اما این اسب در سبزه‌زارها می‌دوید، همین اسب که حالا جمجمه‌اش پیش روی ماست. هنوز هیچ انسانی روی زمین نبود؛ اما فیل‌ها در سرزمین سبز مراغه آن دوره، با بر زمین می‌کوبیدند. از آن فیل‌ها این عاج‌ها مانده است و این دندان‌ها و این اندام‌های حرکتی. در اینجا (موزه فسیل‌شناسی مراغه) پشت شیشه‌ها سنگواره‌هایی از بدن حیواناتی نگهداری می‌شود که هشت تا ۱۲ میلیون سال پیش در این منطقه زندگی می‌کردند؛ فیل‌ها، زرافه‌ها، اسب‌ها و جانورانی دیگر که حالا خبری از آنها نیست و به نظر برخی از کارشناسان پس از فعالیت آتشفشان سهند و ذوب‌شدن یخچال‌ها و جاری‌شدن سیل با زیر گل‌ولای دفن شدند تا امروز به دنیای دانش کمک کنند یا به آفریقا مهاجرت کردند تا نسل‌شان تا امروز ادامه پیدا کند. فسیل‌های ببر دندان‌شمشیری، زرافه‌های گردن‌کوتاه و اجداد فیل‌های امروزی در این منطقه کشف شده است. می‌گویند مراغهٔ «بهشت فسیل جهان» است.

موزه فسیلی مراغه جایی است در نزدیکی این شهر و کنار روستای «تازه‌کند سفلی» و آن‌طرف‌ترش میان دو روستای «شلیلووند» و «قرتاول» منطقه فسیلی مراغه قرار دارد. نخستین بار دو روسی فسیل‌هایی در آن را کشف کردند؛ همچنین در سال‌های ۱۸۸۱، ۱۸۸۴ و ۱۸۸۵ میلادی اکیپ‌های روسی و اتریشی در اینجا حضور پیدا کردند و بعد به‌عنوان یکی از جذاب‌ترین مناطق فسیلی جهان میزبان دانشمندان و شیفتگان فسیل شناخته شد و در اکتشافات مختلف فسیل‌هایی به بیرون کشور منتقل شد.

سفر به چند میلیون سال پیش؛ حدود ۲۰ سال پیش، مرداد ۸۳، آن زمان که اولویت‌های محیط‌زیستی مطرح بود، در خیرها خوانده بومد که قرار است موزه بزرگی برای نگهداری و تحقیقات روی فسیل‌های چندمیلیون‌ساله مراغه ساخته شود. اخبار بیشتر حکایت از آن داشت که کارهای ساخت‌وسازی آن شروع شده و قرار است مرکز تحقیقات فسیل‌شناسی کشور با ۱۵ میلیارد ریال اعتبار در زمینی به مساحت ۱۰ هزار مترمربع در مراغه احداث شود. کمی بعدتر هم اعلام شد اسکلت و بتون‌ریزی آن انجام شده است. با تصور دیدار از یک مکان مجهز به موزه و مرکز تحقیقات فسیل‌شناسی در مراغه رفتیم، بازدیدکننده‌های نبود، احتمالاً مانند بعد از تعطیلات عید بود. ورود به موزه در کمال تعجب رایگان بود و اندازه مکانی که برای تماشا در نظر گرفته شده بود، خیلی کوچک بود. هرچند با مشاهده سنگواره‌های پشت شیشه می‌توان دریافت که فسیل‌های گران‌قیمتی در آنجا نگهداری می‌شد. بخشی از این فسیل‌های کشف‌شده از این دره مثل عاج ماستودونت، دندان و اسکلت اسب، دندان میمون، آهو، گوزن، شاخ انتیلوپ و قطعه‌هایی از اسکلت فیل فسیل‌هایی چون انواع هیبرون‌ها را می‌شد پشت قفسه‌ها دید.

ساختمانی که ناتمام‌بند؛ بازدید شدیدی می‌آمد و صدای کوبیده‌شدن ورقه‌های فلزی بر سقف در محوطه شنیده می‌شد. بیرون باقی‌مانده اسکلت‌بندی و ساختمانی ناتمام مشاهده می‌شد. خیرها را که مرور کردم، دیدم به نظر می‌رسد که به دلیل کمبود بودجه از دوره احمدی‌نژاد تاکنون ساخت‌وساز بنا متوقف شده است. این گوشه این ساختمان ماکت بنایی که قرار بود ساخته شود هم دیده می‌شد. بنایی که ناتمام ماند و برای فسیل‌ها و سنگواره‌ها مکانی شایسته ساخته نشد. هرچند موزه دیگری هم در وسعتی بزرگ‌تر و به صورت صحرایی در همان

پیشنهاد

«فرهنگ اصطلاحات مالی و سرمایه‌گذاری»

۴۰ درصد افزایش مدخل

ویرایش چهارم «فرهنگ اصطلاحات مالی و سرمایه‌گذاری»، به بازار آمد. در سال ۱۳۸۴ «حسین عبه‌تبریزی» و «غلامرضا ظرنلند» بر آن شدند که به پشتوانه دانش تخصصی و تجارب حرفه‌ای چندده‌ساله هر کدام در حوزه‌های گوناگون علوم مالی و اقتصاد مالی به تهیه فرهنگ لغت تخصصی دوزبان‌های (انگلیسی– فارسی) معتبر و محل رجوع پژوهشگران، دانشجویان، مترجمان، فعالان و علاقه‌مندان حوزه‌ها، رشته‌ها و بازارهای مالی همت گمارند. این کار بیش از شش سال به درازا کشید تا اینکه ویرایش نخست آن در سال ۱۳۹۰ چاپ و تقدیم علاقه‌مندان و مخاطبان شد. ویژگی منحصربه‌فرد ویرایش نخست در این بود که به‌منظور پرهیز از آشتفتگی و سردرگم‌کردن کاربر برای هر اصطلاح انگلیسی، فقط یک معادل فارسی ارائه شد و اگر اصطلاحی در بافتارهای مختلف صنعت مالی مورد استفاده قرار می‌گرفت و معانی متفاوتی می‌داشت، معادل‌های فارسی متناظر برای آن مورد استفاده قرار گرفت. استقبال جامعه هدف از نخستین ویرایش کتاب، مؤلفان را بر آن داشت تا به‌منظور حفظ اعتبار اثر و انجام تعهد خود مبنی بر ارتقای مستمر کیفیت و به‌روزرکردن آن دست به انجام ویرایش‌های بعدی بزنند. از این‌رو، در بازه زمانی انجام سه ویرایش بعدی علاوه بر واردکردن واژه‌های ازقلم‌فاده در ویرایش‌های قبلی، واژه‌های سکه‌زده و مصطلح‌شده در رشته‌ها و

♦ هشدار تولید و عرضه برخی محصولات کشاورزی با استفاده از فاضلاب انسانی در جنوب شرقی شیراز به عنوان فاجعه‌ای زیست‌محیطی مدنظر فعالان محیط زیست و کارشناسان بهداشت است. عکس: فرزانه چخماق ساز، باشگاه خبرنگاران جوان

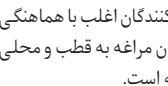
«مردق‌جای» بالا می‌روند. آنان که موفق شوند و به دهانه هشت‌متری غار برسند، طول و عرض میدان اول غار را که تقریباً ۴۰ در ۶۰ متر است، مشاهده می‌کنند. البته این غار دارای چاه‌های عمیق و مخوفی است که به صورت توره‌های سنگی و تالارهای بزرگ دیده می‌شود.

رصدخانه‌های ماندگار؛ از آن همه شکوه و جلالی که در وصف رصدخانه مراغه شنیده بودیم، اینک فقط با ساختمان خالی رصدخانه، با چند سردیس دانشمندانی که زمانی در اینجا حضور داشتند و البته محوطه‌ای سبز و زیبا روبه‌رو می‌شویم. رصدخانه مراغه حدود ۷۶۴ سال قبل به دست خواجه نصیرالدین طوسی و با کمک دیگر اندیشمندان در مراغه بنا نهاده شده و اکنون مجسمه آنها که شامل دانشمندانی است که از سراسر جهان به آنجا آمده‌اند بر روی تپه قرار دارد. این مکان تبدیل به دانشگاهی با بیش از ۴۰۰ هزار جلد کتاب شده بود؛ اما اکنون نکات زیادی از راز و رمزه‌ای این منطقه نمی‌دانیم. مسافران فقط وارد این مکان دایره‌ای‌شکل می‌شوند و از انعکاس صدا در آن شگفت‌زده می‌شوند و برخی با آن شوخی می‌کنند که می‌شد محل برگزاری کنسرت باشد. این همه آن چیزی است که بی‌هیچ راهنمایی نصیب مشاهده‌کنندگان این بنای دوره ایلخانی می‌شود. البته تپه کناری هم مکانی است برای جمع‌شدن جوانان با موتورهای ششان و کشیدنی‌های متنوع‌شان؛ آن‌هم در جایی که گفته می‌شود قبر برخی اندیشمندان در آن قرار دارد. البته همین محوطه و زیباسازی آن به‌تازگی و با مبلغ چهار میلیارد تومانی که شهرداری مراغه برای آن اختصاص داده ممکن شده و در طرح ساماندهی رصدخانه مراغه، سردیس دانشمندان و سازندگان این اثر تاریخی و ۱۴ مورد شناسنامه معرفی فضاهای رصدخانه نصب شده است که دیداری خوشایند را فراهم می‌کند؛ اما جای خالی میراث فرهنگی بدجوری عیان است. آن‌طور که حدود یک ماه پیش مسئولان و محافظان این بنا اعلام‌کردند قسمت بیشتری از آب‌انبار مجموعه تاریخی رصدخانه و نیز تعدادی از قبور تدفینی مربوط به اقلیت‌های دینی گوردخمه‌های موجود که در جبهه جنوبی رصد دافی قبل و بعد از انقلاب کشف شده، در سال ۱۳۷۶ و با یک مسیرکشایی بدون مجوز و مغایر با تمام ضوابط ملی و بین‌المللی تخریب شد. در جریان بهسازی اخیر محوطه رصدخانه که در لحاظ قانونی به دلیل تعیین‌نشدن کامل عرصه و حریم، از ابتدا با آن مخالفت شده بود نیز وضعیت به همین منوال است و متأسفانه در مراحل بهسازی، ماشین‌الات سبک و سنگین در محوطه آن تردد کردند. امید که ثروت‌های ایران از دست نرود؛ آن‌هم در روزگاران، برادران و خواهران می‌کنند باید قشم و کیش را فروخت تا حقوق بازنشستگان تأمین شود.

صنف

تجلیل طالبان از روز جهانی آزادی مطبوعات

یورونیوز و دیگر رسانه‌ها از تجلیل طالبان از روز جهانی آزادی مطبوعات خبر دادند. این در حالی است که روزنامه‌نگاران افغانستان در همان مراسم اعلام کردند «می‌ترسیم هر لحظه از کار بی‌کار شویم». در این مراسم که توسط انجمن خبرنگاران مستقل افغانستان (ایچا) در کابل برگزار شده بود، عتیق‌الله عزیزی، معاون فرهنگی و هنری وزارت اطلاعات و فرهنگ امارت اسلامی برگزاری این گردهمایی را گواه آن دانست که «طالبان به آزادی مطبوعات متعهد است» البته او برای آزادی شروطی را هم ترسیم کرد و گفت: «آزادی که ارزش‌های ما را محترم دانسته و میانی نظام اسلامی به رسمیت شناخته‌شده از سوی امارت اسلامی را محترم می‌شمرد. بنابراین این دست‌نویس، هم‌روز و در هر لحظه که دانشگاه‌ها را تعطیل کردند نیز. هر روز و در هر لحظه به این فکر می‌کنیم که ممکن است به ما می‌گویند دیگر نمی‌توانیم کار کنیم، اما تا آخرین لحظه‌ای که اجازه داریم کار می‌کنیم تا ببینیم چه می‌شود». امید احمدزی، روزنامه‌نگار در خبرگزاری فرحت می‌گوید: «ما نمی‌توانیم آزاده کار یا گزارشی منتشر کنیم. نخست باید از مسئولان بیرسیم که اجازه می‌دهند یا نه؟ اگر دوست داشتند، می‌توانیم مطلب را منتشر کنیم اما اگر نه، اجازه نمی‌دهند».

مکانی که فسیل‌ها پیدا شده‌اند نیز ساخته شده و بازدیدکنندگان اغلب با هماهنگی به آنجا می‌روند. اما به نظر می‌رسد آرزوی تبدیل‌شدن مراغه به قطب و محلی برای تحلیل و جست‌وجو برای فسیل‌شناسی بر باد رفته است.

کارشناسان پشت‌سرد رود؛ یکی از کارشناس که علاقه‌ای نداشت نامش عنوان شود، گفت پیش از آغاز کرونا، متخصصانی از گوشه و کنار جهان ازجمله نروژ و فنلاند اگر می‌خواستند در زمینه سنگواره‌ها مطالعه کنند، با دانشجویان دکتری که می‌خواستند پایان‌نامه خود را درباره سنگواره‌ها بنویسند، به این مرکز می‌آمدند و به کارهای مرکز کمک می‌کردند؛ اما مدتی است که خبری از آن متخصصان نیست. با جست‌وجویی متوجه شدیم که تنها مدیر مرکز، صاحب تخصص است و در کنار مدیریت و کارهای اجرایی مرتبط باید به این کارها نیز پردازد و سؤال این است که مگر یک نفر چقدر توان دارد؟ هرچند بی‌تردید با مشاهده این مرکز می‌توان دریافت دغدغه‌ها و علاقه‌مندی‌های مدیر این مرکز توانسته آن را حفظ و نگهداری کند و جلوی تعطیلی و متروکه‌شدن آن را بگیرد؛ مکانی که حتی آب خوردن و لوله‌کشی‌شده برای آن تهیه نشده است.

بی‌توجهی به گردشگران؛ این منطقه با این همه فسیل و سنگواره می‌توانست به‌راحتی پای گردشگران خارجی را به اینجا بکشاند و در پیشرفت علم مؤثر باشد؛

اما نه در زمینه گردشگری سرمایه‌گذاری شده و نه امکانات و سرمایه و نیروی لازم برای پژوهش در اختیار این مرکز است. همان‌طور که برخی کارشناسان هم اشاره کرده‌اند، علاوه بر اهمیت علمی منطقه فسیلی مراغه نمی‌توان به‌سادگی از کنار ارزش گردشگری فسیل‌های آن گذشت. باید این علاقه‌مندی را تبیین و برای بهره‌گیری بهینه از آن به صورت کلان سرمایه‌گذاری شود.

ثروت‌های صدهزارساله؛ مراغه را می‌توان جزء زیاترین شهرهای ایران دانست که در اطرافش دیدنی‌های بسیاری قرار دارد. نمی‌شود به این منطقه کشور آمد و از مناظر زیبای روستاهای آن لذت نبرد. یکی از مهم‌ترین جذابیت‌های این منطقه می‌تواند غار هومبولد باشد که بیش از ۵۰۰ تا ۷۰۰ متر ارتفاع را باید با ناله رفت تا

به دهانه این غار که گفته می‌شود تمدنی صدهزارساله را در خود پنهان کرده است، رسید. مردم محلی آن را «غار کبوتر» می‌نامند و خیلی راحت‌تر از گردشگران و بیشتر به روش درون‌باقی روی آورده است. افزایش و بیشتر رشت‌های‌های نوظهور در این حین هم ورود پیدا کردند. شاهد مدعا آنکه این آخرین ویرایش (ویرایش چهارم) به تتهایی دارای بیش از دو هزار واژه جدید نسبت به ویرایش قبلی (ویرایش سوم) است. ضمن آنکه کلیه واژه‌های قبلی را هم مورد بازبینی و در صورت لزوم بازنگری و اصلاح قرار داده است. افزون بر موارد پیش‌گفته، ویرایش حاضر از جهاتی با همه ویرایش‌های قبلی متفاوت است. نخست آنکه با ایجاد تغییراتی در روش‌شناسی از اتکای بیش از حد ضرور به فرهنگ‌های موجود تخصصی فاصله گرفته و بیشتر به روش درون‌باقی روی آورده است. افزایش

